

ת"פ 22340/06/12 - מדינת ישראל נגד מ.מ.

בית משפט השלום בנתניה

12 נובמבר 2014

ת"פ 22340-06-12 מדינת ישראל נ' מ'

בפני כב' השופט חגי טרסי
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
מ.מ.

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד רוני לולו

עו"ד הלבני

מתורגמנית לשפה הצרפתית הגב' יצחק מרים

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן ובו שלושה אישומים בעבירות תקיפה ואיומים אשר ביצע כלפי בני משפחתו. על פי המפורט באישום הראשון בכתב האישום המתוקן, הורשע הנאשם בעבירות תקיפה בנסיבות מחמירות ואיומים. מדובר בכך שביום 1.6.12 בעקבות מריבה בין ילדיו ולאחר שבנו בן ה-18 גידף אותו, הורה הנאשם לאותו בן לצאת מהבית, דחף אותו לכיוון דלת הכניסה והוציאו החוצה. הנאשם אמר לבני משפחתו שהיו באותה עת בדירה כי מי שיפתח את הדלת לבן או לאחיו הבכור כשהנאשם אינו בבית, יהרג על ידו. כמו כן, איים על אשתו שלא תכניס את הבן והחל לגדף אותה ואת בני משפחתה, לאיים כי יקבור את כולם ואף דחף אותם לכיוון הקיר. כששמע זאת הבן בן ה-18 ונכנס שוב לדירה על מנת לומר לנאשם שלא יגע באימו דחף אותו הנאשם, הכה באגרופו בפניו, ואף נטל סכין והחל לנוע במהירות לכיוונו של הבן אשר יצא מהדירה. הבן פגש באחיו הבכור מחוץ לדירה ושעלו שניהם יחד אחד הנאשם בגרונו של הבן הבכור ודחף אותו אל מחוץ לדירה.

על פי המפורט באישום השני, כשבוע ימים קודם לכן רדף הנאשם אחר בתו בת ה-20 והכה בפניה. בגין אישום זה הורשע בעבירת תקיפה. באישום השלישי, הורשע בעבירת אישום כלפי אשתו. על פי המפורט באישום זה, במהלך

עמוד 1

השנים 2009-2010, נהג לדרוש בנוכחות ילדיו מאשתו להתלוות לחדר השינה ולקיים עמו יחסי מין שאם לא כן יהרוג אותה. באותן הזדמנויות היה מגדף אותה בנוכחות הילדים במילים בוטות.

בעניינו של הנאשם התקבלו לאורך השנה האחרונה מס' תסקירים מטעם שירות המבחן. מדובר בתסקירים ארוכים ומפורטים, אשר אין מקום לצטטם במלואם, ואם זאת קיימת חשיבות ניכרת לתהליך שעבר הנאשם ועל כן יובאו הדברים בהרחבה מסוימת. מהתסקיר הראשון שהוגש בחודש ינואר 2014 עולה כי מדובר באדם כבן 53, נשוי ואב לעשרה ילדים בגילאי 7 עד 23. הנאשם עלה ארצה בשנת 2003 ומאז ועד לשנה האחרונה התקשה להשתלב בשוק העבודה בארץ כך שעד שנעצר בגין תיק זה התגורר עם משפחתו בנתניה ועסק בתפעול הבית. התסקיר מפרט בהרחבה את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם. כמו כן, מפורטת בהרחבה גרסתו ונטילת האחריות לגבי המעשים המיוחסים לו בכתב האישום. עוד מתואר, כיצד בעקבות חשיפת האירועים הוצאו הילדים הצעירים לפנימיות ואילו הנאשם נעצר למשך מס' חודשים ולאחר מכן שוחרר בתנאי הרחקה משמעותיים.

בסופו של אותו תסקיר, לצד הקשיים בהתנהגותו של הנאשם, פירטה קצינת המבחן את גורמי הסיכון לשיקום וביניהם כוחותיו לתפקוד חיובי יותר טרם עלייתו ארצה. יכולתו לשמש גם דמות תומכת בכמה כלפי חלק מילדיו ובעיקר יכולתו לעבור הליך של שינוי בעמדותיו כאשר כבר בשיחות במסגרת פיקוח המעצר התרשם שירות המבחן כי הנאשם מתחיל בתהליך ביקורת עצמית ביחס להתנהגותו במסגרת המשפחתית ואף מגלה באופן הדרגתי יכולת להכיר באלימותו ומקורותיה. כמו כן, התרשם שירות המבחן מהשפעה המרתיעה ומאיימת של מעצרו הממושך כגורם המצמצם סיכון.

כאמור, בהמשך לאותו תסקיר הוגשו תסקירים נוספים אשר עקבו אחר התקדמות ההליך הטיפולי ומצבם של בני המשפחה. בתסקיר העדכני המונח לפני כיום נאמר כי הנאשם הגיע לכל המפגשים הטיפוליים בשירות המבחן ובמובן זה שיתף פעולה עם המצופה ממנו. יחד עם זאת, לא נמצאה עבורו תוכנית טיפולית מקיפה יותר, וזאת בשל מגבלות השפה. התסקיר האחרון מתאר תמונת מצב מורכבת במסגרתה מתקיימים נתונים המצביעים על כך שקשייו של הנאשם וקשייה של המשפחה כולה טרם הגיעו לכדי פתרון, ומנגד קיימים נתונים חיוביים המצביעים על כך שלמשפחה צפוי עתיד טוב יותר בעקבות התערבות המערכת המשפטית והטיפולית.

בתסקיר באים הדברים לידי ביטוי בכך שבמהלך הטיפול בנאשם התחזקה ההתרשמות כי מדובר באדם נוקשה אשר חייב את ילדיו באוירה אלימה ומאיימת ובני המשפחה חוו חשש ופחד ממנו, תחושה אשר אינה זרה להם גם כיום. מנגד, מתרשם שירות המבחן כי הנאשם מגלה גם חום, אמפטיה ורגישות לילדיו. בעקבות שיתוף הפעולה שלו עם מחלקת הרווחה ועם מסקנותיה בדבר ההשמה בפנימיות ניכרת התנהגות יציבה יותר של הילדים והם זוכים לטיפול מקיף בבעיותיהם במסגרת הפנימייה. עוד מצוין כי שירות המבחן מתרשם שהנאשם הפנים את האיסור בשימוש באלימות פיסית כלפי ילדיו ומבטא חרטה וצער על התנהגותו האלימה והקשה בעבר כלפיהם. כמו כן, עולה מהתסקיר כי במהלך הקשר עימו ניכר כי חל שיפור הדרגתי בהתנהגותו כלפי ילדיו, ביכולתו לראות את צורכיהם ובהבנתו בנזק שגרם להם כתוצאה מהתנהגותו האלימה. שירות המבחן רואה התקדמות גם בכך שהוא מבטא כיום יתר נכונות להיענות להליך הגירושין אותו יזמה אשתו. בנוסף, נאמר כי למרות ההתנהגות האלימה מהווה כיום הנאשם דמות משמעותית חמה ורגשית עבור ילדיו וכי חשוב לסייע לו לחזק את הקשר עימם במסגרת המשך הקשר הסמכותי עם שירות המבחן.

בהתחשב במכלול נתונים אלה, ממליץ שירות המבחן כי תקופת המעצר הממושכת בת חמשת החודשים תחשב לנאשם כתקופת ענישה של מאסר וכי בנוסף עונש זה יושת על הנאשם מאסר מותנה וכן של"צ בהיקף של 150 שעות וצו מבחן למשך 18 חודשים. מכלול זה של העונשים אף יאפשר לנאשם להמשיך בתעסוקתו היציבה כיום, אשר מהווה מרכיב משמעותי בהעלאת הערך העצמי שלו ושיפור מצבה של המשפחה כולה.

ב"כ הצדדים טענו לעונש בהרחבה איש איש על פי תפיסתו. בין היתר התייחסו בקצרה למתחמי הענישה הרלוונטיים. אציין כי בנושא זה לא התעוררה מחלוקת ממשית ודובר על כך כי הרף התחתון במעשים מעין אלה יכול שיעמוד על עבודות שירות ואילו הרף העליון כולל מרכיב משמעותי של מאסר מאחורי סורג ובריח. לא מצאתי טעם להעמיק בנושאים אלה שכן בפועל המחלוקת בין הצדדים מצומצמת בהרבה וזאת לאור עתירת המאשימה לריצוי מאסר במסגרת של עבודות שירות בלבד, מעבר לתקופת המעצר, בעוד ההגנה מבקשת להסתפק בתקופת המעצר ובאימוץ המלצות שירות המבחן.

כאן המקום לציין כי מעשיו של הנאשם חמורים, אפילו חמורים מאוד. מדובר ברצף של מעשי אלימות ממשיים כלפי בני משפחתו. מדובר תחילה במעשים קשים מאשר ביצע כלפי אשתו כמפורט באישום השלישי. מדובר אומנם בעבירה של איומים גרידא, אך האיומים כמו גם הנסיבות האופפות אותם הינם מרף חומרה גבוה ואף העובדה כי בוטאו בפני הילדים מחזקת גישה זו. גם עבירות האלימות הפיסיות המתוארות באישומים 1 ו-2 ובמיוחד באישום הראשון, אינן מבוטלות כלל ועיקר. אני מזכיר כי הנאשם תקף את בנו בן ה-18 באופן ברוטאלי, היכה בו במכת אגרופ ואף אחז בסכין ונע לעברו באופן שחייב את הבן לעזוב את הדירה. במקרה אחר ציינתי לאחרונה כי חובתו הטבעית והמשפטית של כל הורה הינה לדאוג לשלום ילדיו, להגן עליהם בכל מאודו ולתחום בהם תמיכה נפשית ופיסית. הנאשם לא עמד בחובות מוסרים בסיסים אלה ואף פגע פגיעה ממשית בגופם ונפשם של הילדים ושל אשתו. בשים לב למכלול נתונים אלה, תמים דעים אני עם התביעה כי במישור הלימה הטהור אין די בתקופת המעצר שריצה הנאשם על מנת לבטא את החומר הנעוצה במעשיו.

לצד מסקנה ברורה זו, הרי שבתחום עבירות האלימות במשפחה, וכאשר מדובר במי ששחרר ממעצר לפני זמן רב ונטל חלק בהליכים טיפוליים, הרי שנדרשת בשלב גזר הדין ראייה רחבה יותר אשר בוחנת את מכלול האינטרסים לרבות האינטרס הציבורי שבשיקום המשפחה והאינטרסים הנוגעים לשלומם של יתר בני המשפחה ובראשם הילדים. על רקע זה מוכרת אף פסיקה רחבה שבה ניתנת מענים עונשיים מגוונים, לרבות מענים טיפוליים - שיקומיים, גם כאשר מדובר בעבירות בעלות חומרה רבה. במקרה שלפני, מבחינת ההיבטים הללו בראייה רחבה, מצדיקה המנעות ממיצוי הדין עם הנאשם. על רקע זה טוב עשתה המאשימה משהגבילה מלכתחילה את טיעוניה לתקופת מאסר נוספת אשר תרוצה בעבודות שירות בלבד.

אם נסכם את הנתונים המקלים אשר אף מפורטים בחלקם בתסקיר שירות המבחן, הרי שיש להזכיר בראש ובראשונה כי מדובר בנאשם אשר נותן את הדין לראשונה על עבירות שביצע מאז עלייתו ארצה. אני שומע כי לחובת הנאשם כתב אישום נוסף המתנהל בבית המשפט באשקלון שם במסגרת הסדר טיעון הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן, אלא שמכלול הנסיבות האופפות את אותם אישומים אינו מונח בפני ומשלא צורף התיק הנ"ל לתיק שבפני והדיון בו לא הסתיים באופן שניתן להביאו בפני ולהתחשב בו, אינני מביא נתונים אלה בחשבון בגזר הדין הנוכחי וביהמ"ש באשקלון

יעשה כחוכמתו בהתאם לנתונים המופיעים בפניו.

להעדר עבר פלילי יש לצרף את הודאתו של הנאשם בכתב האישום המתוקן, הודאה אשר יש בה משום נטילת אחריות, חסכון משמעותי בזמן ציבורי ונתון נוסף שעניינו מניעת הצורך בהתייבבות בני המשפחה למתן עדות, על כל אי הנעימות אשר עשויה היתה להיות כרוכה בכך. לכך יש לצרף את האמור בתסקיר לגבי ההשלכה המרתיעה אשר היתה לעצם קיומו של ההליך הפלילי ולתקופת המעצר המשמעותית. ההרתעה אף באה לידי ביטוי בהפנמת האיסור לשימוש באלימות, נתון אשר מצוין מפורשות בתסקיר העדכני. אותו תסקיר מדגיש אף שינויים משמעותיים בהתנהגותו של הנאשם, לרבות התמיכה כיום בילדיו, ההשלמה עם שהייתם בפנימיות ונכונות לבחון קידום הליכי הגירושין. נתון משמעותי נוסף אשר תואם ללא ספק למשפחה כולה ויש בו גם מימד של הפחתת המסוכנות נוגע לאיתורו של מקום עבודה קבוע לאחר שנים רבות של מאמצים בתחום זה שלא צלחו. גם מכלול נתונים אלה מצדיק לטעמי במקרה זה מתן דגש מרכזי להמשך הליכי הטיפול והשיקום, לרווחת המשפחה כולה.

אני ער לכך שמעבר לטיפול בשירות המבחן, לא עלה בידי גורמי הטיפול לגבש עבור הנאשם תוכנית טיפולית מקיפה יותר, וזאת שלא באשמתו ובשל מגבלות שפה. דומני כי דווקא נתון זה מצדיק במקרה זה מתן דגש מרכזי על המשך ההליך הטיפולי בשירות המבחן וכן מצדיק סיום ההליכים באופן בו תמשיך לרחף מעל ראשו של הנאשם החרב שעניינה אפשרות של הפקעת צו המבחן וגזירת הדין מחדש, באופן אשר לא יוכל לעמוד אם יושת על הנאשם מאסר ולו בעבודות שירות.

עוד אציין, כי אלמלא היה הנאשם מרצה כבר תקופת מאסר ממושכת בת חמישה חודשים, ברי שלא ניתן היה להסתפק היום בעונש מאסר צופה פני עתיד לצד ענישה נלווית בלבד, אך משריצה הנאשם תקופת מאסר כה ממושכת אני סבור כי ניתן לראות בכך נתון רקע כבד משקל אשר יש בו משום מענה עונשי והרתעתי משמעותי אשר מאפשר כיום להיענות להמלצות שירות המבחן ולאפשר קידום הליכי הטיפול והשיקום מבלי שהנאשם יאלץ לחדול מפרנסת המשפחה. לפיכך, אני סבור כי יש לאמץ מרבית ההמלצות, אם כי ראוי להכביד מעט לצורך האיזון בנטל עבודות השל"צ.

אשר על כן, הנני דן הנאשם לעונשים הבאים:

1. 8 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך שלוש שנים מהיום לא יעבור הנאשם עבירת אלימות כלפי הגוף מסוג פשע.
2. שישה חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך שלוש שנים מהיום לא יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג עוון.
3. הנאשם יבצע של"צ בהיקף של 250 שעות במסגרת קופת הצדקה המרכזית בנתניה.
4. ניתן בזאת צו מבחן בעניינו של הנאשם למשך 18 חודשים מהיום.

אני מורה כי במסגרת צו המבחן יאסר על הנאשם בהתאם לאמור בסעיף 6(א) לפקודת המבחן

עמוד 4

להתגורר ביחד עם אשתו במהלך תקופת המבחן.

5. על הנאשם להשלים ביצוע עבודות השל"צ בתוך שנה מהיום ומובהר לנאשם כי אם לא יעמוד בתנאי צו המבחן או צו השל"צ עשוי ביהמ"ש להתבקש לדון בעניינו מחדש ואף לגזור את דינו מחדש.

הפקדות מתיק המעצר יוחזרו למפקיד.

העתק יועבר לשירות המבחן.

זכות ערעור בתוך 45 יום.

ניתנה והודעה היום י"ט חשוון תשע"ה, 12/11/2014 במעמד הנוכחים.

חגי טרסי , שופט

הוקלדעלידיהדסכחלון